

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ,
ОБЛІКУ, МЕНЕДЖМЕНТУ, ФІНАНСІВ ТА ПРАВА**

**CURRENT STATE AND PROSPECTS OF DEVELOPMENT
ECONOMY, ACCOUNTING, MANAGEMENT, FINANCE AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 2
Part 2**

**26 січня 2019 р.
January 26, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL
CONFERENCE**

**СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ
РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, ОБЛІКУ,
МЕНЕДЖМЕНТУ, ФІНАНСІВ ТА ПРАВА**

**CURRENT STATE AND PROSPECTS OF
DEVELOPMENT ECONOMY, ACCOUNTING,
MANAGEMENT, FINANCE AND LAW**

**Збірник тез доповідей
Book of abstracts**

**Частина 2
Part 2**

**26 січня 2019 р.
January 26, 2019**

**м. Полтава, Україна
Poltava, Ukraine**

УДК 33
ББК 65

Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 26 січня 2019 р.): у 7 ч. – Полтава: ЦФЕНД, 2019. – Ч. 2. – 63 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, менеджменту, фінансів та права» з:

Академія Державної пенітенціарної служби України
Белорусский национальный технический университет
Буковинська державна сільськогосподарська дослідна станція НААН
Верхньодніпровський коледж Дніпровського державного аграрно-економічного університету
Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
Відокремлений структурний підрозділ «Мелітопольський коледж Таврійського державного агротехнологічного університету»
Вінницький навчально-науковий інститут економіки Тернопільського національного економічного університету
Вінницький національний аграрний університет
Вінницький національний медичний університет
Вінницький національний технічний університет
ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж»
Горохівський коледж Львівського національного аграрного університету
ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»
ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури»
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника»
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
ДВНЗ «Університет банківської справи»
Державний науково-дослідний інститут інформатизації та моделювання економіки
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ
Донецький державний університет управління
Донецький національний університет економіки та торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського
Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка
Житлово-комунальний коледж ХНУМГ ім. О. М. Бекетова
Житомирська філія Університету державної фіскальної служби України
Житомирський державний технологічний університет
Житомирський національний агроекологічний університет
Запорізький національний університет
Інститут економіки та прогнозування НАН України
Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України
Інститут проблем моделювання в енергетиці ім. Г. Є. Пухова
КГУ «ОСШ №6 города Темиртау»
Київський державний коледж туризму та готельного господарства
Київський кооперативний інститут бізнесу і права
Київський національний торговельно-економічний університет
Київський національний університет будівництва і архітектури
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Київський національний університет технологій та дизайну
Київський університет ім. Бориса Грінченка
Коледж Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича
Криворізька загальноосвітня школа I-III ступенів № 90

Разумова Г. В. ДЕРЖАВНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА У КОНТЕКСТІ РЕФОРМУВАННЯ РЕГУЛЯТОРНОЇ ПОЛІТИКИ	47
Сидлярук Т. В. БЕДНОСТЬ ОБЩЕСТВА – ПОКАЗАТЕЛЬ ХАРАКТЕРИСТИКИ НЕЭФФЕКТИВНОСТИ ВЛАСТИ.....	49
Старух А. І. АНАЛІЗ ОСНОВНИХ ПОКАЗНИКІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ	51
Хасцька О. П. ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЗРОСТАННЯ ДОБРОБУТУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ	53
Ходжаян А. О., Ходжаян А. Р. КОНЦЕПТ СТРУКТУРНОГО АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ	55
СЕКЦІЯ 8. ЕКОНОМІКА ТОРГІВЛІ ТА ПОСЛУГ SECTION 8. ECONOMICS OF TRADE AND SERVICES	58
Душина Д. О. СТАТИСТИЧНА ОЦІНКА ОБОРОТУ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ В 2018 РОЦІ	58
Князь С. В., Мацук В. М. ФАКТОРНИЙ АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМНИЦТВА НА РИНКУ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	59
Сазонець О. М., Альшаафі Мохамед Алі ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я	60
СЕКЦІЯ 9. ЕКОНОМІКА ПРОМИСЛОВОСТІ SECTION 9. ECONOMICS OF INDUSTRY	62
Деркач О. Г., Джума Г. О. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗОРУДНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ	62

УДК 330.564.2

Хасцька О. П.

к. е. н., доцент кафедри економіки,
Вінницький національний аграрний університет

ОСНОВНІ МАКРОЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЗРОСТАННЯ ДОБРОБУТУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ

Для аналізу економічного становища країни та визначення добробуту населення використовуються економічні показники, які входять в систему національних рахунків (СНР) та характеризують динаміку і стан вітчизняної економіки. Макроекономічні показники сприяють визначенню сукупного виробництва та є частиною функції управління економікою. Основними макроекономічними показниками є: валовий національний продукт (ВНП); валовий внутрішній продукт (ВВП); чистий національний продукт (ЧВП); національний дохід (НД), особистий дохід (ОД) та дохід кінцевого використання (ВД).

Крім зазначених вище показників для аналізу добробуту населення використовують також інтегральні показники рівня життя населення (реальні використовувани та скореговані доходи населення; кінцеві витрати домашніх господарств на споживання; номінальна і реальна заробітна плата), показники економічної активності населення (рівень економічної активності населення; рівень безробіття; співвідношення кількості зайнятих до загальної чисельності населення), демографічні показники (динаміка чисельності постійного населення; очікувана тривалість життя; рівень освіти населення; рівень народжуваності та смертності) [3].

Окремо виділяють показники економічного зростання: збільшення реального ВВП (ЧНП або НД) в абсолютних вибірниках за деякий період часу; збільшення реального ВВП (ЧНП або НД) на душу населення; збільшення за деякий період часу реального ВВП (ЧНП або НД) в розрахунку на одного зайнятого; виробництво основних видів продукції на душу населення.

Показники, які входять до СНР, дозволяють визначати обсяги виробництва в конкретний момент часу та визначають фактори, які безпосередньо впливають на функціонування економіки, вони є основою для формування та проведення ефективної державної економічної політики, яка б сприяла покращенню економічного становища суспільства [5]. На основі макроекономічних показників можна приблизно поррахувати економічний добробут населення, що є важливим при визначенні стратегії розвитку країни. У табл. 1 представлено величину ВВП та його зміну в динаміці за роками.

Таблиця 1

Динаміка ВВП України

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Валовий внутрішній продукт	1079346	1299991	1404669	1465198	1586915	1988544	2385367	2983882
індекси фізичного обсягу; % до попереднього року								
Валовий внутрішній продукт	104,1	105,5	100,2	100,0	93,4	90,2	102,4	102,5
індекси-дефлятори; % до попереднього року								
Валовий внутрішній продукт	113,7	114,2	107,8	104,3	115,9	138,9	117,1	122,1

Джерело [4]

Як видно з табл. 1 ВВП нашої країни є стабільно зростаючим, хоча якщо звернути увагу на індекси фізичного обсягу, то відзначимо, що у 2014 та 2015 роках спостерігалось його зменшення (до попереднього року). Рівень та динаміка макроекономічних показників залежать від фізичних обсягів виробництва та від рівня цін. Стосовно зміни цін (індекси-дефлятори) то з табл. видно, що ціни зростають з кожним роком все більше, що свідчить про неефективну політику держави. Найкращими індикаторами економічного стану є обсяги річного сукупного виробництва товарів та послуг та сукупний випуск продукції.

Основна мета суспільства задоволення потреб у матеріальних благах за наявних ресурсів, тому величина і динаміка фізичних обсягів виробництва мають важливе значення, оскільки дають змогу визначити як змінюється рівень задоволення потреб та рівень добробуту населення [1]. Ціни з року в рік змінюються, як наслідок змінюються і потреби

населення, залежно від зміни їхніх доходів. Динаміка доходів та витрат населення України відображено в табл. 2.

Таблиця 2

Доходи та витрати населення України (млн. грн.)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Доходи – всього	1101175	1266753	1457864	1548733	1516768	1772016	2051331	2652082
<i>у тому числі:</i> заробітна плата	449553	529133	609394	630734	615022	709590	898326	1209097
<i>% до усіх доходів</i>	40,8	41,8	41,8	40,7	40,5	40,0	43,8	45,6
прибуток та змішаний дохід	160025	200230	224920	243668	254307	323506	378213	477854
<i>% до усіх доходів</i>	14,5	15,8	15,4	15,7	16,8	18,3	18,4	18,0
доходи від власності	67856	68004	80769	87952	85114	80035	75452	78673
<i>% до усіх доходів</i>	6,2	5,4	5,5	5,7	5,6	4,5	3,7	3,0
соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти	423741	469386	542781	586379	562325	658885	699340	886458
<i>% до усіх доходів</i>	38,5	37,1	37,2	37,9	37,1	37,2	34,1	33,4
Витрати та заощадження – всього	1101175	1266753	1457864	1548733	1516768	1772016	2051331	2652082
<i>у тому числі:</i> придбання товарів та послуг	838213	1030635	1194791	1304031	1316757	1568173	1840262	2359985
<i>% до усіх витрат</i>	76,1	81,4	82,0	84,2	86,8	88,5	89,7	89,0
доходи від власності	28844	29064	18567	21091	23495	18583	15564	21561
<i>% до усіх витрат</i>	2,6	2,3	1,3	1,4	1,5	1,0	0,8	0,8
поточні податки на доходи, майно та інші сплачені поточні трансферти	72251	83931	97226	107345	145736	154187	182914	239898
<i>% до усіх витрат</i>	6,6	6,6	6,7	6,9	9,6	8,7	8,9	9,0
нагромадження нефінансових активів	19578	-1159	-2954	5378	2912	-2117	-5481	-32060
<i>% до усіх витрат</i>	1,8	0,1	0,2	0,3	0,2	0,1	0,3	1,2
приріст фінансових активів	142289	124282	150234	110888	27868	33190	18072	62698
<i>% до усіх витрат</i>	12,9	9,8	10,3	7,2	1,8	1,9	0,9	2,4
Наявний дохід	847949	988983	1149244	1215457	1151656	1362599	1582293	2008278

Джерело: [4]

Аналізуючи табл. 2 можна відзначити, що значну частину у доходах населення України займає заробітна плата (40 – 45 %) та соціальні допомоги та інші одержані поточні трансферти (33 – 37 %). У витратах переважаюча ланка це придбання товарів та послуг (82 – 89 %). Важливим завданням сучасної соціально-економічної макростатистики є вдосконалювання показників добробуту населення, що включають в себе: зростання доходів населення й обсягів споживання товарів та послуг; підвищення рівня зайнятості та зниження рівня безробіття; покращення умов проживання; збільшення майна домашніх господарств; покращення рівня та якості життя населення тощо [2].

Аналіз рівня та якості життя населення здійснюється за наступними показниками:

– «рівень прожиткового мінімуму» і «розмір споживчого кошику» (чим більшу частку в споживанні займають товари тривалого користування і послуги, тим вище рівень економічного розвитку країни);

– стан трудових ресурсів (середня тривалість життя, рівень освіти населення, рівень кваліфікації трудових ресурсів, чисельність учнів і студентів на 10 тис. чол. населення, частка витрат на освіту у ВВП та ін.);

– розвиток сфери послуг (число лікарів на 10 тис. чол. населення, забезпеченість населення житлом, побутовими приладами та ін.) [4].

Розглянувши основні макроекономічні показники ВВП та ВВП, можна зробити висновок про те, що вони відіграють важливу роль у визначенні економічного здоров'я суспільства, вони створюють базу дослідження та аналізу макроекономіки. При розрахунках ВВП, ВВП, ЧПВ, НД є ряд недоліків, однак не зважаючи на це, дані макропоказники є найбільш повними показниками, які посідають центральне місце в структурі системи національних рахунків. Хоча лише показники ВВП, ВВП та ЧНП та інші

не дають повної картини стану національної економіки та добробуту суспільства, але у взаємозв'язку та у доповненні з іншими показниками вони розкривають методи роботи та злагодженого функціонування елементів економіки, найбільш раціонально та ефективно.

Список літератури

1. Брояка А. А. Макроекономічні показники як індикатори соціально-економічного розвитку країни / А. А. Брояка // Збірник тез доповідей Міжн.наук.-практ.конф. «Сучасний стан та перспективи розвитку економіки, обліку, фінансів та управління в Україні та світі». – 2017. – Полтава: ЦФЕНД. – С. 34 – 36.
2. Валовий внутрішній продукт. Мінфін – все про фінанси: новини, курси валют, банки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.com.ua/economy/gdp. – Дата публікації: 20.12.2018. – Дата перегляду : 14.01.2018.
3. Ватаманюк З. І. Аналітична економія: макроекономіка і мікроекономіка / З. І. Ватаманюк, С. М. Панчишин // Підручник К.: Знання, 2009. – 723 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://buklib.net/books/22526>.
4. Державна служба статистики України. Офіційний сайт. URL: www.ukrstat.gov.ua.
5. Хасцька О. П. Аналіз динаміки ВВП України та інших країн світу / О. П. Хасцька, М. В. Вертелецький // Електронне наукове фахове видання. Ефективна економіка. – 2018. - № 1. – Режим доступу до журналу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.

УДК: 338.012

Ходжаян А. О.

д. е. н., професор,

Київський національний торговельно-економічний університет,

Ходжаян А. Р.

аспірант,

Державний науково-дослідний інститут
інформатизації та моделювання економіки

КОНЦЕПТ СТРУКТУРНОГО АНАЛІЗУ ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ

Трансформації у структурі економіки представляють собою певний порядок зміни взаємопов'язаних пропорцій, що відбуваються під впливом наявного матеріального базису та механізму виробництва, розподілу, обміну та споживання, що відповідає динаміці суспільних потреб. При цьому зовнішній рівень прояву структурних трансформацій в економіці може бути відображений зміною кількісних пропорцій між її елементами, а внутрішній – через якісну зміну взаємозв'язків між ними.

Метою структурних трансформацій економіки є створення такої її структури, яка б сприяла формуванню принципово нових джерел економічного зростання, створенню умов для стабільного економічного розвитку. Оцінювання ефективності таких змін передбачає кількісний і якісний аналіз об'єктів структурних трансформацій, якими є елементи економічної системи, що складають ті чи інші структурні макроекономічні пропорції.

Методології оцінювання макроструктурних трансформацій присвячені наукові праці низки вітчизняних і зарубіжних вчених, серед яких: А. Ботта [1], Р. Бруно [2], А. Васіна [3], А. Гуменюк [4], М. Гусева [5], С. Єрохін [6], О. Жилінська [7], А. Мельник [8], Д. Покришка і Т.А. Тищук [9], Е. Прушківська [10], Т. Романова [11], О. Черненко [12], Л. Шинкарук [13] та ін.

Зокрема, Д. С. Покришка і Т. А. Тищук в основу визначення трансформаційного потенціалу в технологічній сфері економіки поклали концепцію «щільності зв'язків» між товарами відповідно до їх галузевої приналежності і технологічної складності. Для оцінювання цієї «щільності» ними використано показники виявлених конкурентних переваг в зовнішній торгівлі (RCA) за товарними групами, з яких побудовано матриці зв'язності товарів. Даний підхід дозволив ідентифікувати найбільш перспективні для країни галузі з точки зору міжнародної конкурентоспроможності, на які повинна бути орієнтована структурна політика держави. О. Л. Черненко запропонував методичний підхід до розрахунку інтегрального індексу структурних змін за допомогою трьох проміжних показників – коефіцієнт зміни частки валової доданої вартості виду економічної діяльності у її сукупному обсязі, коефіцієнт зміни частки валової доданої вартості у випуску та